

ingediend op **1985** (2023-2024) – Nr. 1
29 januari 2024 (2023-2024)

Verslag van het verzoekschrift

namens de Commissie voor Onderwijs
uitgebracht door Karolien Grosemans

over de vervaltermijn van 7 kalenderdagen
voor beroep tegen een examenbeslissing

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Karolien Grosemans.

Vaste leden:

Arnout Coel, Koen Daniëls, Karolien Grosemans, Kathleen Krekels, Annabel Tavernier;
Roosmarijn Beckers, Jan Laeremans, Kristof Slagmulder;
Loes Vandromme, Hilâl Yalçın;
Jean-Jacques De Gucht, Gwendolyn Rutten;
Johan Danen, Elisabeth Meuleman;
Hannelore Goeman.

Plaatsvervangers:

Marius Meremans, Axel Ronse, Nadia Sminate, Kris Van Dijck, Katja Verheyen;
Leo Pieters, Els Sterckx, Sam Van Rooy;
Katrien Schryvers, Brecht Warnez;
Tom Ongena, Willem-Frederik Schiltz;
Stijn Bex;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Kim De Witte.

INHOUD

1. Procedure 4

2. Inhoud van het verzoek 4

3. Bespreking 4

4. Conclusie 5

Bijlage: Informatieve nota van minister Ben Weyts 7

1. Procedure

Het verzoekschrift over de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor beroep tegen een examenbeslissing van 23 mei 2023 werd op 24 mei 2023 ontvankelijk verklaard en verwezen naar de Commissie voor Onderwijs. De verzoeker diende het verzoekschrift zonder titel in.

Op 12 oktober 2023 nam de Commissie voor Onderwijs het verzoekschrift over de vervaltermijn voor beroep tegen een examenbeslissing in behandeling.

De commissie besliste om het verzoekschrift, dat in het Engels was ingediend, te laten vertalen naar het Nederlands en op basis daarvan, overeenkomstig artikel 101 van het Reglement van het Vlaams Parlement, aan de bevoegde minister Ben Weyts een informatieve nota te vragen. Op 6 november 2023 werd de vraag aan de minister verzonden.

Op 3 januari 2024 ontving de commissie de informatieve nota, die als basis diende voor de verdere bespreking van het verzoekschrift op 18 januari 2024.

2. Inhoud van het verzoek

De verzoeker vraagt een wijziging van artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Dat artikel bepaalt dat een student die een beroep wil instellen tegen een examenresultaat beschikt over een termijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na de proclamatie.

Wie een bezwaarschrift wil indienen, krijgt de instructie om eerst contact op te nemen met de docent en een gesprek aan te vragen om feedback te krijgen over zijn examen, vooraleer beroep aan te tekenen. Daardoor geloven veel studenten dat een eenvoudige feedbacksessie de eventuele fouten zal rechtzetten. Als de docent laat reageert of als het overleg plaatsvindt na de deadline van 7 dagen en er is nog altijd onenigheid over de examenevaluatie, dan is de student kansloos.

De verzoeker is van oordeel dat de termijn van 7 kalenderdagen voor het indienen van een voorlopig beroep alleen werd ingevoerd voor het gemak van de universiteiten. Hij vraagt de afschaffing van die termijn.

3. Bespreking

De *voorzitter* verwijst naar de informatieve nota van de minister (bijlage) en citeert de conclusie. Het gaat om twee verschillende situaties.

Ten eerste: discriminatie

Voor discriminatie kunnen studenten zowel terecht bij de ombudsdienst van de instelling voor hoger onderwijs als bij het recent opgerichte Vlaams Mensenrechteninstituut.

Ten tweede: de termijnen voor het instellen van een intern beroep over examenresultaten

Hier is het belangrijk dat de verschillende evenwichten goed bewaakt worden. Zo moeten docenten de tijd krijgen om voorafgaand aan een eventueel intern beroep feedback aan de studenten te geven over de examenresultaten, heeft de student het recht om intern beroep in te dienen, moet de instelling de tijd krijgen om het intern beroep te behandelen, moet de student het recht hebben om vervolgens extern beroep in te dienen, moet ook de Raad voor betwistingen inzake

studievoortgangsbepalingen voldoende tijd hebben om het extern beroep te behandelen en moet vermeden worden dat de student studievoortgangsvertraging oploopt.

Over deze bepalingen uit de Codex Hoger Onderwijs ontving de minister tot nu toe geen klachten.

De voorzitter stelt voor dat de commissie zich aansluit bij de nota van de minister en deze bezorgt aan de verzoeker.

Koen Daniëls zegt dat de verzoeker vraagt om de termijn te schrappen en geeft in het verzoekschrift een voorbeeld om ook 20 jaar na datum nog een beroep in te dienen. Dat is volgens de spreker moeilijk.

De termijn na de proclamatie om een beroep in te dienen is in het verleden al aangepast, maar er moet ook rekening gehouden worden met de start van het volgende academiejaar. Studenten kunnen beroep indienen na de proclamatie, ook als de inzage op een later moment zou gebeuren. Een beroep wordt ook aanvaard als de student de resultaten nog niet heeft kunnen inzien en hij kan later nog zaken aan het dossier toevoegen.

De informatieve nota van de minister bevat volgens Koen Daniëls alle elementen om studenten die een beroep willen indienen duidelijkheid te verschaffen. Hij roept de hogeronderwijsinstellingen op om in het examenreglement duidelijke informatie te verstrekken aan de studenten. De termijnen worden daar veelal in vermeld.

De spreker steunt het voorstel om de informatieve nota te bezorgen aan de verzoeker.

Loes Vandromme wijst erop dat de verzoeker ook terecht kan bij het Vlaams Mensenrechteninstituut.

4. Conclusie

De Commissie voor Onderwijs sluit zich aan bij de inhoud van de informatieve nota van minister Ben Weyts en stelt voor de verzoeker daarvan in kennis te stellen.

Karolien GROSEMANS,
voorzitter

Karolien GROSEMANS,
verslaggever

BIJLAGE:

Informatieve nota van minister Ben Weyts

Vlaamse Regering

Ben Weyts
viceminister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van
Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en
Vlaamse Rand
Koolstraat 35
1000 BRUSSEL
kabinet.weyts@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
6 november 2023	Dec/gme/2023. 11.26.001		1
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
els.titeca@vlaanderen.be			03 JAN. 2024

Betreft: Behandeling verzoekschrift 26 (22-23) - Informatievraag

Geachte voorzitter,

Uw schrijven m.b.t. het verzoekschrift 26 (22-23) over de vervaltermijn voor beroep tegen een examenbeslissing waarin u vraagt om meer informatie, heb ik goed ontvangen. Samen met mijn administratie heb ik het verzoekschrift bekeken en een informatieve nota opgemaakt. U kan de nota als bijlage bij deze brief vinden.

Laat mij gerust weten indien u nog bijkomende informatie wenst.

Met vriendelijke groeten

Ben Weyts
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Informatieve nota m.b.t. Verzoekschrift 26 (22-23)

Overzicht timing beroepsprocedure:**1. Indienen intern beroep:**

Vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze van de proclamatie.

2. Mogelijke beslissing:

- 1° afwijzing op grond van de onontvankelijkheid;
- 2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

Aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.

3. Beroep bij Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen

Vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de beslissing.

4. Uitspraak

Ordetermin van twintig dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop het beroep is ingeschreven in het definitieve register, een arrest.

Bijkomende elementen

- De achterliggende idee om de termijnen zo kort te houden, was om zo snel mogelijk rechtszekerheid over het verder verloop van de studievoortgang te bereiken zodat de student zijn of haar studies zonder vertraging kan verder zetten. Al bij al beslaat de totale procedure in het beste geval bijna 2 maanden na de proclamatie.
- In 2016 is de termijn voor het indienen van intern beroep van 5 dagen op 7 dagen gebracht (zie memorie van toelichting hierna).
- In het examenreglement moet de procedure openomen zijn waarbij geschillen tussen de studenten en de examinatoren voor of na het bekend maken van de examenresultaten worden behandeld. Deze procedure vermeldt eveneens de interne en externe beroepsmogelijkheden voor de betrokken studenten (artikel II.222, punt 8°).

Discriminatie

Wat discriminatie betreft kan een student zich steeds richten naar het VMRI (Vlaams Mensenrechteninstituut). Op de website ([Vlaams Mensenrechteninstituut | Start pagina](#)) zijn geen termijnen terug te vinden.

Uiteraard kan de student ook steeds contact opnemen met de ombudsdienst binnen de instelling.

Art. II.279. Het bestuur stelt een ombudsdienst in die onder de voorwaarden bepaald in het onderwijs- en examenreglement een bemiddelende rol opneemt bij geschillen tussen een student en 1 of meerdere personeelsleden.

De geschillen houden verband met:

- 1° de toepassing van het onderwijs- en examenreglement en/of de rechtspositieregeling van de student;
- 2° **als onbillijk ervaren handelingen en toestanden.**

Achterliggende regelgeving

Art. II.283. De student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbepaling aangetast is door een schending van het recht, heeft toegang tot een interne beroepsprocedure, waarvan de vormen zijn vastgelegd in het onderwijs- en examenreglement.

De student stelt een verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbepaling in binnen een **vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat op:**

1° in het geval van een examenbeslissing : **de dag na deze van de proclamatie;**

2° in het geval van een andere studievoortgangsbepaling : de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student.

Het verzoek bevat een feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren.

Art. II.284. De interne beroepsprocedure leidt tot:

1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;

2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.

Art. II.294. §1. **De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat op de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.**

De beroepen tegen een beslissing als vermeld in artikel I.3, 69°, h), worden bij de Raad ingesteld binnen een vervaltermijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving van de definitieve beslissing van het krachtens het decreet bevoegde orgaan.

Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.

Op de initiële studievoortgangsbepaling vermeldt het instellingsbestuur naast de interne beroepsmodaliteiten de beroepstermijn van 7 kalenderdagen om een extern beroep in te stellen die ingaat na het uitblijven van een tijdige interne beroepsbeslissing zoals in het derde lid bepaald.

Voor de toepassing van het eerste lid, wordt voor wat betreft de transnationale Universiteit Limburg verstaan onder :

1° "de dag van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing"

a) bij ontstentenis van een interne beroepsprocedure : de dag van proclamatie in geval van een examenbeslissing, zoniet de dag waarop de student ter kennis is gebracht van de genomen beslissing;

b) indien een interne beroepsprocedure openstaat : de dag van kennisgeving van een beslissing na enig intern beroep.

2° "het verstrijken van de in artikel II.284, tweede lid bedoelde termijn" : het verstrijken van een redelijke termijn om een beslissing na intern beroep te nemen, zo een interne beroepsprocedure openstaat.

§2. De beroepen worden ingesteld conform de regels, vermeld in deze afdeling, en conform de regels die zijn bepaald bij of krachtens het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges.

De student kan in de procedure voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Art. 112/20 (van het BVR houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges)
Binnen een ordetermijn van twintig dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop het beroep is ingeschreven in het definitieve register, vermeld in artikel 17, § 2, spreekt de kamer waarbij de zaak aanhangig is, een arrest uit.

In afwijking van het eerste lid spreekt de kamer waarbij de zaak aanhangig is, in een beroep tegen een beslissing als vermeld in artikel I.3, 69°, h), van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, een arrest uit binnen een ordetermijn van dertig kalenderdagen, die ingaat op de dag na de dag waarop het beroep is ingeschreven in het definitieve register, vermeld in artikel 17, § 2.

Memorie van toelichting bij het wijzigen van de indientermijn van 5 naar 7 dagen

17/06/2016 Decreet betreffende het onderwijs XXVI – art. VII.9

De decretale vervaltermijnen om het interne beroep bij de instelling en het externe beroep bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen (Raad) in te stellen, zijn door de decreetgever zeer kort gehouden. Hier staat tegenover dat slechts in één geval de aanvangsdatum van de beroepstermijn onbetwistbaar vaste datum heeft, met name: de datum van de proclamatie voor het instellen van het intern beroep.

Zowel voor het intern beroep tegen een ‘andere studievoortgangsbeslissing’ als voor het beroep bij de externe Raad is de ingang van de beroepstermijn gekoppeld aan de ‘kennisname’ door de student en niet aan de ‘kennisgeving’.

De Raad van State neemt deze kennisname ook zeer letterlijk. Dit heeft tot gevolg dat ingeval de student pas na enkele weken zijn brief met de studievoortgangsbeslissing in ontvangst neemt, de beroepstermijn veel later aanvang neemt.

Er zijn duidelijke argumenten om ook voor de overige studievoortgangsbeslissingen de datum van ingang van de beroepstermijn te koppelen aan de kennisgeving en niet langer aan de kennisname: (1) de kennisgeving van een aangetekende zending of een elektronische publicatie biedt meer duidelijkheid omtrent de vaste datum, en is om die reden verkieslijk voor een belangrijk aspect als de berekening van vervaltermijnen, (2) de student kan de beroepstermijn oprekken door een aangetekende zending niet onmiddellijk bij de post af te halen (de Raad van State heeft geoordeeld dat kennisname in zijn letterlijke betekenis moet beschouwd worden), (3) het is in het bestuursrecht eerder gebruikelijk om de kennisgeving (of eerste aanbieding door de postdiensten) als uitgangspunt voor de beroepstermijn te nemen.

Het eerste opzet van dit voorstel tot wijziging is dan ook het stroomlijnen van de periode waarbinnen de beroepen worden ingediend. Momenteel is deze periode verspreid over het gehele eerste semester. De concentratie van deze periode bij de start van het nieuwe academiejaar heeft vanuit het oogpunt van de vereenvoudiging van de procedures voor de instelling voordelen.

Om de mogelijke nadelen op te vangen voor de studenten – bij onduidelijkheid over het moment van de kennisgeving – wordt in het licht van de zeer korte beroepstermijnen de termijn om zowel een intern als extern beroep in te stellen verlengd met twee kalenderdagen. Op die wijze wordt vermeden dat de reeds korte termijn door kennisgeving tijdens het weekend voor een student nog ingekort wordt in de feiten of tot gevolg heeft dat hij niet tijdig een beroep indient. De globale proceduretermijn wordt hierdoor slechts beperkt verlengd.

Het is daarenboven belangrijk dat de instellingen in het onderwijs- en examenreglement duidelijk aangeven voor de verschillende studievoortgangsbeslissingen hoe de kennisgeving zal gebeuren. Het is ook belangrijk dat zij bij het instellen van een beroepsprocedure de studenten informeren over de datum wanneer hun beroep zal behandeld worden.

Conclusies:

Het gaat om twee verschillende situaties:

1. Voor discriminatie kunnen studenten zowel terecht bij de ombudsdienst van de betreffende instelling hoger onderwijs als bij het recent opgericht Vlaams Mensenrechteninstituut.
2. De termijnen voor het instellen van een intern beroep over examenresultaten. Hier is het belangrijk dat de verschillende evenwichten goed bewaakt worden. Zo dienen docenten de tijd te krijgen om voorafgaand een eventueel intern beroep feedback aan de studenten te geven over de examenresultaten, heeft de student het recht om intern beroep in te dienen, dient de instelling de tijd te krijgen om het intern beroep te behandelen, dient de student het recht te hebben om vervolgens extern beroep in te dienen, dient ook de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen voldoende tijd te hebben om het extern beroep te behandelen en dient vermeden te worden dat de student studievoortgangsvertraging oploopt. Over de betreffende bepalingen uit de Codex Hoger Onderwijs ontving ik tot op heden geen klachten.